

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 168/24

Λουξεμβούργο, 4 Οκτωβρίου 2024

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-438/23 | Protéines France κ.λπ.

Επισήμανση των τροφίμων: ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, όταν δεν έχει θεσπίσει νόμιμη ονομασία, να απαγορεύσει τη χρήση όρων που είναι παραδοσιακά συνυφασμένοι με τα προϊόντα ζωικής προέλευσης για τον προσδιορισμό προϊόντος που περιέχει φυτικές πρωτεΐνες

Η πλήρης εναρμόνιση την οποία προβλέπει το ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο στον τομέα της παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές αντιτίθεται επίσης σε μέτρα που καθορίζουν ποσοστά περιεκτικότητας σε φυτικές πρωτεΐνες τα οποία πρέπει να μην υπερβαίνουν τα τρόφιμα που περιέχουν φυτικές πρωτεΐνες προκειμένου να επιτρέπεται για αυτά η χρήση ονομασιών, άλλων από τις νόμιμες ονομασίες, αποτελούμενων από όρους παραδοσιακά συνυφασμένους με τα προϊόντα ζωικής προέλευσης

Η ένωση Protéines France, η Union végétarienne européenne (EVU), η Association végétarienne de France (AVF) και η εταιρία Beyond Meat Inc., τέσσερις οντότητες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των προϊόντων για χορτοφάγους και αυστηρώς χορτοφάγους ¹, προσβάλλουν ένα διάταγμα² που εξέδωσε η γαλλική κυβέρνηση με στόχο την προστασία της διαφάνειας των πληροφοριών σχετικά με τα τρόφιμα που διατίθενται στο εμπόριο.

Κατά την άποψή τους, το διάταγμα αυτό, το οποίο απαγορεύει τη χρήση ονομασιών όπως «steak» («μπριζόλα») ή «saucisse» («λουκάνικο»), είτε χωρίς είτε με την προσθήκη συμπληρωματικών διευκρινιστικών στοιχείων, όπως «φυτικό» ή «σόγιας», για τον προσδιορισμό μεταποιημένων προϊόντων που περιέχουν φυτικές πρωτεΐνες, αντιβαίνει στον κανονισμό (ΕΕ) 1169/2011 ³.

Ως εκ τούτου, οι οντότητες αυτές ζήτησαν από το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας να ακυρώσει το επίμαχο διάταγμα. Διατηρώντας αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του γαλλικού διατάγματος με τον κανονισμό 1169/2011, το αιτούν δικαστήριο υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του εν λόγω κανονισμού.

Στην απόφασή του, το Δικαστήριο εκτιμά ότι το δίκαιο της Ένωσης καθιερώνει **μαχητό τεκμήριο** δυνάμει του οποίου οι πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με τον τρόπο που προβλέπει ο κανονισμός 1169/2011 **προστατεύουν επαρκώς** τους καταναλωτές, ακόμη και σε περίπτωση πλήρους αντικατάστασης του μοναδικού στοιχείου ή συστατικού που οι καταναλωτές μπορούν να αναμένουν ότι περιέχεται σε τρόφιμο προσδιοριζόμενο με συνήθη ονομασία ή με περιγραφική ονομασία η οποία περιέχει ορισμένους όρους. Διευκρινίζει ότι ένα κράτος μέλος μπορεί, βεβαίως, να θεσπίσει μια νόμιμη ονομασία ⁴, η οποία συνίσταται στον συσχετισμό μιας ειδικής έκφρασης με ένα συγκεκριμένο τρόφιμο. Ωστόσο, ένα μέτρο που απλώς απαγορεύει τη χρήση ορισμένων όρων για τον προσδιορισμό τροφίμων με ορισμένα χαρακτηριστικά (σύνθεση κ.λπ.) δεν ισοδυναμεί με μέτρο δυνάμει του οποίου τα τρόφιμα πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις για να μπορούν να προσδιοριστούν με όρους που γίνονται δεκτοί ως νόμιμη ονομασία. Πράγματι, μόνον το τελευταίο αυτό μέτρο διασφαλίζει την προστασία του καταναλωτή, ο οποίος πρέπει να μπορεί να θεωρεί δεδομένο ότι ένα τρόφιμο που προσδιορίζεται με συγκεκριμένη

νόμιμη ονομασία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται ειδικώς για τη χρήση της ονομασίας αυτής.

Όταν δεν έχει θεσπίσει νόμιμη ονομασία, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να εμποδίζει, με γενική και αφηρημένη απαγόρευση, τους παραγωγούς τροφίμων με βάση φυτικές πρωτεΐνες να εκπληρώνουν **την υποχρέωση** αναγραφής της ονομασίας των τροφίμων αυτών χρησιμοποιώντας **συνήθεις ονομασίες ή περιγραφικές ονομασίες**.

Τούτου λεχθέντος, αν μια εθνική αρχή εκτιμά ότι ο συγκεκριμένος τρόπος πώλησης ή προώθησης ενός τροφίμου **παραπλανεί** τον καταναλωτή, **δύναται να στραφεί κατά του** οικείου **υπευθύνου** επιχείρησης τροφίμων και να αποδείξει την ανατροπή του προαναφερθέντος τεκμηρίου.

Το Δικαστήριο προσθέτει ότι η προβλεπόμενη από το δίκαιο της Ένωσης ρητή εναρμόνιση δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να θεσπίζει εθνικό μέτρο που να καθορίζει ποσοστά περιεκτικότητας σε φυτικές πρωτεΐνες τα οποία πρέπει να μην υπερβαίνουν τα τρόφιμα που περιέχουν φυτικές πρωτεΐνες προκειμένου να επιτρέπεται, για την περιγραφή, τη διάθεση στο εμπόριο ή την προώθησή τους, η χρήση ονομασιών, άλλων από τις νόμιμες ονομασίες, αποτελούμενων από όρους προερχόμενους από τους τομείς της κρεατοπαραγωγής και της αλλαντοποιίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎(+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

¹ Η Protéines France εκπροσωπεί τα συμφέροντα των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη γαλλική αγορά φυτικών πρωτεϊνών· οι EVU και AVF προωθούν τη χορτοφαγία, η πρώτη στην Ένωση και η δεύτερη στη Γαλλία· η Beyond Meat παράγει και εμπορεύεται προϊόντα με βάση φυτικές πρωτεΐνες.

² Διάταγμα 2022-947, της 29ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη χρήση ορισμένων ονομασιών για τον προσδιορισμό τροφίμων που περιέχουν φυτικές πρωτεΐνες (JORF της 30ής Ιουνίου 2022, κείμενο αριθ. 3), το οποίο αντικαθίσταται από το διάταγμα 2024-144, της 26ης Φεβρουαρίου 2024 (JORF της 27ης Φεβρουαρίου 2024, κείμενο αριθ. 15).

³ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 1169/2011](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής.

⁴ Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1169/2011 προβλέπει ότι η ονομασία ενός τροφίμου είναι η «νόμιμη ονομασία» του. Αν δεν υπάρχει τέτοια ονομασία, η ονομασία του συγκεκριμένου τροφίμου είναι η «συνήθης ονομασία» του ή, αν δεν υπάρχει συνήθης ονομασία ή αν η συνήθης ονομασία δεν χρησιμοποιείται, παρέχεται «περιγραφική ονομασία» του τροφίμου. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχεία ιδ', ιε' και ιστ', του εν λόγω κανονισμού ορίζει τις τρεις αυτές έννοιες.